

Tots els carrers de Girona

La plaça de Sant Josep

433

La plaça de Sant Josep es troba situada al barri vell, darrera el carrer dels Ciutadans, en un indret poc transitat al qual es pot accedir des de la travessia de Sant Josep, pel carrer d'en Joaquim Pla i Cargol — abans carrer de Sant Josep — i pel carrer i les escales de la Llebre. Del conjunt arquitectònic d'aquesta plaça destaca l'antic Convent de Sant Josep, sobretot per la seva façana renaixentista, i un conjunt de cases de poca altura que denoten, una certa antiguitat i, en la majoria dels casos, un preocupant estat d'abandó. A començaments del segle XVIII, aquestes cases eren habitades per dues bugaderes, tres vídues, dos treballadors, un sabater, i un mestre de cases i la plaça eras freqüentada molt més que ara, ja que al llarg de tot el segle s'hi documenta el pas de la processó general la diada del Corpus. A mitjan segle XIX, era l'indret escollit pels venedors de llenya per instal·lar-s'hi els dies de mercat.

La plaça de Sant Josep es troba situada al barri vell, al costat del carrer dels Ciutadans. Foto: Xavier Ruiz

L'ANTIGA PLAÇA DELS DRAPS

Si bé durant un temps sembla que aquesta plaça va rebre el nom de «Pou d'en Rossinyol» — com ho demostra un document de l'any 1576 — al llarg del segle XVI també apareixen esmentada com a plaça dels Draps, en al·lusió a la celebració del mercat setmanal de la draperia en aquest indret.

A la darrera del segle XVI, en construir-se el convent de Sant Josep, comença a arrelar popularment la denominació de plaça de Sant Josep, que s'ha mantingut fins a l'actualitat, malgrat diversos intents de canviar-la.

Pel 1876 es proposa, sense èxit, batejar-la com a «plazuela de Iberia», «en memoria del Regimiento que durante el famoso sitio de 1809 tan brillantemente se condujo en la defensa de la ciudad», i pel juny del 1921 intenten posar-li per nom «plaza de España». En plena Guerra Civil, concretament l'any 1937, la CNT-AIT pretén que se'n digui plaça de V. Orobón Fernández, tot i que finalment persisteix el nom popular.

Gràcies a un article del Dr. Enric Mirambell a la «Revista de Gerona» de l'any 1962, coneixem amb força precisió la història d'aquest edifici. Així, sabem

que durant la primavera de l'any 1591 els carmelites descalçes iniciaren les obres d'adaptació de la petita capella i de les habitacions conventuals dels frares, i que en poc menys de quaranta anys, s'aixecà la nova església i s'amplià el convent: la diada de Sant Josep de l'any 1631 es procedí a la inauguració de la nova església, instal·lada a la primera planta del convent, on es portà el Santíssim mitjançant una brillant processó que va sortir de la propera església del Carme. Aquesta església comptava amb un retaule a l'altar major datable de la segona meitat del segle XVIII.

D'OFICINES D'HISENDA A ARXIU

Durant la Guerra del Francès el convent fou destinat a hospital de sang, del qual tenien cura els mateixos frares. L'any 1835, en el moment de produir-se l'exclaustració en aplicació de les

lleis desamortizadores, el convent, amb el seu pati i hort annex, ocupaven una part del carrer d'en Pla i Cargol fins a les anomenades escales d'en Mora i una part de les cases de la plaça de Sant Josep i de la Llebre.

Després de l'exclaustració el convent fou emprat inicialment com a magatzem de particulars, més tard com a magatzem d'hisenda i finalment fou ocupat per les oficines d'aquest darrer organisme. Tot i així, durant anys i panys es destina a usos ben diversos: el 1843 estatja les oficines de rentes, l'alfolí de la sal, el magatzem de comisos i l'oficina del Govern Militar; i l'any següent hi ha el servei de Duanes, i les oficines i serveis de Telègrafs. Fins i tot durant uns anys l'edifici conservà, tal vegada com en una mena de promoció de la seva destinació actual, els arxius dels convents i monestirs de les nostres comarques suprimits, i l'important fons de la Delegació d'Hisenda, actualment situat a l'Arxiu de la Corona d'Aragó de Barcelona.

A partir de l'any 1861 s'iniciaren obres d'adaptació de l'edifici, la qual cosa aconsella de traslladar els altars de l'antiga capella del convent a l'església de Sant Pere de Galligants, on varen romandre fins a la seva destrucció l'any 1936. Amb tot, les obres no devien ser de gaire consideració, ja que l'any 1906 l'Ajuntament es fa ressò de l'estat deplorable del Convent on encara s'allotgen les oficines de la Delegació d'Hisenda, del Jutjat de 1ª Instància (traslladat a Casa Pastors el 1907) i la secció telegràfica local.

Pel 1961 l'edifici restà buit en traslladar-se Hisenda al meu edifici de la Gran Via de Jaume I, si bé encara se li donà ús durant uns mesos en recollir-hi els estands de les barraques del barri de «Río» afectats per la forta avinguda del riu Ter el mes d'octubre del 1962. Una altra part dels damnificats foren instal·lats a l'Escola de Formació Professional de Sant-Narcís, i més tard aixoplugats ambdós grups en els trístaments cèlebres «Albergues Provisionales» del barri de Sant

Ponç de Fontajau.

L'ARXIU NOTARIAL I L'ARXIU DE LA DIPUTACIÓ

Després de molts anys d'abandó de l'edifici, el Ministeri de Cultura decidí refer-lo i destinar-lo a seu de l'Arxiu Històric Provincial, per bé que un cop acabades les obres encara restà un temps sense ocupar, en total, hom hi esmerçà una quantitat propera als cent vint milions de pessetes, inclòs el mobiliari i uns quants quilòmetres d'armaris compactes.

Actualment pertany a la xarxa d'arxius històrics de la Generalitat, que ocupà l'edifici a la primavera de l'any 1984. D'aleshores ençà hom hi ha traslladat els importants fons notariais de l'Arxiu Històric Provincial (novembre 1984-febrer 1985), i al llarg de la primavera del 1985 l'Arxiu de la Diputació de les Comarques Gironines, que hi té signat un conveni de dipòsit dels seus fons. D'aquests cal destacar el força inexplorat fons històric, i sobretot el recentment recuperat fons de l'Hospital de Santa Caterina i de l'Hospici, amb una remarcable col·lecció de manuscrits i pergamins. A més, darrerament, sembla haver-s'hi instal·lat el cos d'inspecció d'arxius de les comarques gironines.

Ramon Alberch i Fugueras

Loteria Primitiva

Un sol encertant cobrarà prop de 200 milions

Exactament 190.961.644 de pessetes cobrarà l'únic encertant de sis resultats de la Loteria Primitiva d'aquesta setmana. Els encertants de cinc més el complementari, que han estat 16, percebran gairebé 4'5 milions de pessetes, mentre que els de cinc cobrarán cadascun d'ells 175.668 pessetes. Els de quatre encerts s'enduran 3.612 pessetes, i els de tres, 277 pessetes.

NECROLÒGIQUES

MERCÈ GASCH I FORTIÀ

Va morir ahir al Pont Major, a l'edat de 93 anys, Mercè Gasch i Fortià.

Era vídua de Giordano Casademont Torroella, i tenia una filla, Lucrècia.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima, tindrà lloc avui, a les 4 de la tarda, a l'església del Pont Major.

Que descansi en pau.

ELENA FAJARNÉS I ARMENGOL

Va morir abans-d'ahir a Figueres, a l'edat de 21 anys, Elena Fajarnés i Armengol. Era natural de França i residia al carrer Olivós, 40, de Figueres.

Era soltera.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima, tindrà lloc avui, a 2/4 d'11 del matí, a l'església de la Immaculada de Figueres.

Que descansi en pau.

JUAN SILÉS I TEJERO

Va morir ahir a Salt, a l'edat de 80 anys, Juan Silés i Tejero.

Era natural d'Iznajar (Còrdova), lloc on residia.

Estava casat amb M.ª Araceli Serrano i Granados, i tenia tres fills, Benito, Manuel i Juan.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima, tindrà lloc avui, a 2/4 de 6 de la tarda, a l'església de Sant Cugat de Salt.

Que descansi en pau.

DOLORS ELVIRA I CATALINA

Va morir ahir a Girona, a l'edat de 58 anys, Dolors Elvira i Catalina. Havia nascut a Girona, i residia al carrer Guimerà, 8, d'Amer.

Estava casada amb Joan Rabionet i Expòsito, i tenia dos fills, Pere i Rosa M.^a.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima, tindrà lloc avui, a 2/4 de 5 de la tarda, a l'església d'Amer.

Que descansi en pau.

JOSEP ROURA I PUIG

Va morir ahir a Girona, a l'edat de 64 anys, Josep Roura i Puig.

Era natural de Tossa de Mar i residia al carrer Stop, 1, de Tossa de Mar.

Era solter.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima, tindrà lloc avui, a les 11 del matí, a l'església de Tossa de Mar.

Que descansi en pau.

ENRIC ALCALÀ I PINEDA

Va morir abans-d'ahir a Girona, a l'edat de 77 anys, Enric Alcalà i Pineda. Havia nascut a Canet d'Adri i residia al carrer Maluquer Salvador, 26, de Girona.

Era vidu de Montserrat Perich i Planas, i tenia dos fills, Josep i Sole-dat.

La missa exequial en sufragi de la seva ànima, tindrà lloc avui, a les 11 del matí, a l'església de Sant Josep de Girona.

Que descansi en pau.

PREGUEU DÉU EN CARITAT per l'ànima de **Mercè Gasch i Fortià**

Vídua de Giordano Casademont i Torroella

que morí al Pont Major el dia 4 de juliol del 1986 a l'edat de 93 anys havent rebut la Santa Unció

A.C.S.

La seva filla, Lucrècia; fill polític, Antoni Pujol; néts, Lucrècia i Antoni; nét polític, Pere Ribas; besnéts, Robert i Jordi, família tota. I la Srta. Rosa Palomeras participen a llurs amistats tan sensible pèrdua. La missa exequial en sufragi de la seva ànima, se celebrarà avui dissabte, dia 5, a les 4 de la tarda, a l'Església Parroquial del Pont Major. Domicili mortuori: c/ Viçens Bou n.º 23.

Pont Major-Girona, 5 de juliol del 1986